

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gl. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“, v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XV.

V Celovcu, 20. listopada 1896.

Štev. 32.

Domovinska postava.

Državni zbor je ravnokar sprejel novo domovinsko postavo po vladnem načrtu z malimi spremembami. Upati je, da jo potrdi tudi gosposka zbornica, in tako se bo kmetom vsaj ena dolgotrajna želja izpolnila. Bil je res že skrajni čas, da se je domovinska postava predelala. Ako si govoril s kmečkimi župani, tožili so vsi enako, da jim nobena reč ni toliko težav napravljala, kakor skrb za obilno število revežev, ki so prebivali v tujih krajih, od domače občine pa podporo zahtevali, kakor jim je velela stara domovinska postava. Bolj slabo se kmetom godi, bolj tišči ljudstvo v mesta in v tovarne.

Marsikdo je že v mladih letih svoj rojstni kraj zapustil; v mestu je našel dober zaslužek, pa ga tudi tam pustil, kar je seveda ugajalo mestnim trgovcem in krčmarjem. Ko se je pa postaral, da ni mogel več služiti, in je začel pomoči iskati, niso mu v mestu nič dali, ne denarne podpore, ne dovoljenja za beračenje, rekli so mu: „Išči pomoči pri svoji domači občini, kjer si rojen in kamor spadaš!“ Tako je padlo na kmečke občine silno težko breme. Bolj reven je bil kak kraj, več ljudij ga je zapustilo, in toliko več revežev se je moralo čez nekaj let podpirati.

Naj je bila občina še tako revna, par goldinarjev podpore vsaki mesec morala je vsakemu revežu poslati. Če se je župan izgovarjal, da nima denarja, pritožil se je revež na deželni odbor, in tisti je županu ukazal, da mora nekaj podpore dati. Da je denar vkup spravil, moral je župan občinsko doklado povišati in posestniki so morali plačati.

To breme se bo kmetom po novi postavi zdatno olajšalo; kajti ona določuje, da spada vsak pod tisto občino, kjer že deset let prebiva; ako ima pa hišo ali obrtnijo ali kupčijo, da je davkom podvržen, pridobi si domovinsko pravico že v petih letih. Kdor tedaj svojo rojstno kmečko občino zapusti in se v mesto podá, dobi v mestu domovinsko pravico in mora v boleznih ali starosti tam podporo dobiti, do svojega rojstnega kraja pa zgubi vse domovinske pravice. Tako se bodo kmečke občine mnogih revežev znebile.

Mestni poslanci so se tej postavi močno upirali, pa so morali vendar odjenjati. Zdaj pa tiščejo na to, naj bi skrb za reveže država prevzela. To

bi bilo pa slabo za kmete; kajti država bi morala davke za toliko povišati, kar bi za reveže potrebovala, in velik del teh davkov bi zopet na kmete padel. Upamo pa, da se bo kmečkim poslancem posrečilo, to nakano meščanov zabraniti; saj vlada vendar dobro vé, da je v mestih več bogastva, ko na kmetih; kajti na deželi je malo ljudij, ki bi se v kočijah in na kolesih za kratek čas okoli vozili, brez dela dobro živeli in se po veseljah zabavali. Trdo delo, črn kruh in velike skrbi, to je kmetova osoda.

So tudi na deželi nekatere občine, ki bodo po novi postavi v škodo prišle, namreč take, kjer se nahajajo tovarne, in je torej mnogo revnega ljudstva. Vsem se pa ne more prav storiti, vendar pa bo velika večina kmečkih občin nove postave vesela; nekdo je izračunal, da je od sto kmečkih občin 95 po tej postavi na boljem in le pet na slabšem. Najbolj pravično bi bilo, ko bi tovarne, rudniške jame in fužine same skrbele za svoje delavce, da bi v starosti ne prišli sosedom na žlico. „Slov. Gospodar“.

Dopisi prijateljev.

(Kronski darovi za velikovško šolo.) Župnik Josip Poganič vsled preselitve na novo faro v Timenice 20 kron, Miha Štuler v Grebinju 1 krono; župnik Fr. Petek v Grebinju 20 kron; Luka Derčaj, hlapec pri Brdeu v Tinjski fari, 1 krono. Skupaj 42 kron. Priserena hvala! Živelci nasledniki!

Za pobita okna velikovške šole so darovali: Barigeljc je nabral pri Martinovcih na Vratah 50 kron. Barigeljc bo še dalje nabiral. Miha Keršič, trgovec Podkloštru, daruje 5 kron. Iz Št. Lenarta pri sedmih studencih so nam poslali: Mat. Wutti 2 kroni, Gašper Truppe 2 kroni, P. Oprisnik 1 krono in Janez Pfeifer 1 krono; Anton Pušl, župnik v pok. na Dholici, 10 kron. Iz Spod. Dravberga 14 kron, Slovenska kuharica v Celovcu 4 krone, D. S. 1 krono. Skupaj 90 kron. Hvala!

Iz Hodiš. (Par besedice Mirovemu dopisniku iz Sel.) Ker si, dragi Selan, z nekim narodnjakom o nemškutarjih ne pravita na uho, ampak kar po „Miru“ (št. 29.) tako glasno govorita, da vaju čujemo celo sèm v Hodiše, pač ne moreš braniti, da tudi jaz ktero vmes zinem. Močno sta jih prišla, naše nemškutarje, pa še prerahlo. „Pošteni in pravični Nemci“, praviš, „se morajo gotovo sramovati takega izvrška slovenskega naroda“. Beljaška lista gotovo ne prideta iz pravičnih in proti nam poštenih nemških rok, in glej!

eden je letos pred volitvami v prilogi pisal: „Vsak človek, ki ni čisto spriden, se poteguje za svojo deželo, za svoj narod.“*) S tem je klical vse Nemce v boj proti nam, pa odkril je svoje srce, svoje mišljenje o odpadnikih. Tisti, ki ne drži s svojim narodom, je po besedah onega lista čisto spriden človek; kaj je pa tisti, ki mu celo nasprotuje, kar dela nemškutar? Srce počuti odgovor, ali jezik nima grše graje, kakor je ona, ki jo je izrekel nemški list. V oči jih reve hvalisajo, ker jih rabijo v boju proti nam. Ko jih ne potrebujejo več, vržejo jih zaničevaje v staro šaro. — Mene so te besede, ko sem jih bral, močno dirnole. Ali me je vest zapela? Hvala Bogu, to ne; le zbal sem se za onega, ki je to pisal. Cela nemškutarška druhal — tako sem menil — se bo vsula nanj in bo na njegovi glavi razbila tisto umazano posodo, v katero je pomakal svoje pero. Pač nič ni se zgodilo, prav nič. Ali naši odpadniki niso tega razumeli? No, potem vidimo, da jim je njih ljubezen do nemščine čisto ugasnila lučico v glavi. Če so si pa beroč te besede mislili: resnično je tako, potem so se sami obsodili, in mi jim zakličemo: Hvala Bogu, da niste med nami! —??—

Iz Beljaka. (Koroški učitelj.) Na potovanju po lepej koroški deželi, prišel sem nekega dne tudi v Drolpolje in na rajsko lepo blaško jezero in otok. Tukaj pa sem moral poslušati, kako je zmerjal in psoval neki nemšurski učiteljček kmeta, kateri mu ni hotel povedati, s katero stranko je volil pri zadnji deželnozborski volitvi. Temu učitelju bilo je vse neumno in grdo, kar je slovenskega, in vse modro in lepo, kar je liberalnega. Trdil je tudi, da on ne uživa od kmeta nobene dobrote, da njega vzdržuje in plačuje le deželni šolski svet! In ko ga je nek mlad slovenski kmet poučil, od kod deželni šolski svet denar dobivlja, da učitelje plačuje, se je revež tako rasrdil, da mu je vrgel krajcar na mizo ter rekel: „Tukaj imaš krajcar, kterege si za me plačal, vrnem ti ga!“ Izračunal je namreč, da od davka, ki ga kmet za koroške učitelje plačuje, njemu le eden krajcar pripade. Le škoda, da pošteni kmet ni krajcarja vzel in terjal, da izplača tudi druge koroške kmete. Radoveden sem, kako dolgo bi ta napihnjenec plačeval, ako bi zahtevali vsi kmetje svoje deleže nazaj. Veliko sem že slišal

*) „Jeder nicht ganz verkommene Mensch hält mit seinem Lande, mit seinem Volke.“

Podlistek.

Tine in Barigeljc.

VII.

(Barigeljc pripoveduje Tinetu, kako se mu je godilo na poti po svetu.)

„Veš, včasih je pa tako sitna, kakor kakšna nadležna muha. Nisem se je mogel znebiti. Iti je morala z mano.“ Tako je pripovedoval v pondeljek po otvoritvi velikovške šole Barigeljc svojemu Tinetu. „No, pa ko sva domu prišla, sem bil le vesel, da je šla z mano. Moja Franca je sicer prav priprosta kmetica, ali muhasta in korajžna; pa dobro, bistro oko ima. No, saj pravim, še pol tega ne bi bil zapazil na poti, ko bi nje s seboj ne imel. Za Celovec in Beljak jej še nič ni bilo. Ker se jaz zadnjič zaradi „kužnih boleznih“ nisem več višje upal, hotela je ona mi pokazati, da se človek ne sme pustiti „naplavšati“. Njo je vleklo tja gori nad Beljak, tja, kjer so včasih prebivali najbolj navdušeni Slovenci, korenjaki, pravi stebri našega naroda. V Brnci sva izstopila. Ali precej sem na njej zapazil, da jej tu nič ne dopade. Začela je nos vihati, ko je v gostilni zapazila samo tiste „nemške cajtenge“ in slišala, kako se silijo „tajč pohrusten“. Rekla mi je: ravno tako se mi zdi, kakor če se kakšna naša kokoš sili petelina oponašati. Dosti jej je bilo. Kar na voz sem moral ž njo, in kmalu drdral je voziček proti Podkloštru.

Ženi se je že obraz razvedril, le kedar se je ozrla na Brncu, imela je tako kislega, kakor bi jesih pila. Jaz sem bil čisto zamišljen in vtopljen sam v sebe in svoje misli. Tako zamaknjenega prebudi me moja žena, ki me je malo neprijetno s komolcem pod rebra sunila, da bi bil kmalu iz voza padel. Glej no, Barigeljc, pravi: tam-le tisto podobo. Voz je že stal in kmalu tudi žena — pri tabli, na kateri so bile namalane velike hlače, pod njimi pa z velikimi črkami napis: Tukaj je zgubil vračajoč se iz Amerike svoje hlače neki mož; — kdor jih je našel, naj jih v Podkloštru oddá pri „notarji“.

Moja žena se začne muzati in mi malo zbadljivo reče: Le glej Barigeljc, da ti svojih ne zgubiš. Povem ti in rečem, da še tvoja žena nočem več biti, ko bi ti svojo besedo prelomil in pozabil kaj si sedaj. Ko bi ti bil nemškutar, bi nikoli moj mož ne bil; vzela sem te le kot poštenega slovenskega korenjaka. Saj veš, kako je bilo, ko si me snubil. Obljubil si mi tudi pred oltarjem zvest ostati in to pričakujem od tebe. — Gotovo, sem jej rekel, in peljala sva se proti Podkloštru. Hotela sva sicer naravnost na kolodvor, ali, ravno pri zadnji hiši, molil je nek možičelj tako glavo skoz okno, da ga sem moral zagledati. Rekel sem proti stari: No to je pa gotovo podkloštarski notar, ker on ima, kakor so mi zadnjič pravili, tisto „lepo“ navado, vsakemu ptujemu človeku pod nos pogledati, posebno pa če slutu, da gre kdo podkloštarskega gospoda obiskat.

Voznik je ustavil in midva sva se poslovila od njega. Moja žena pogledala je na hišne duri, kjer je visel velik oklic. Meni ni bilo veliko do

tega, da bi bil bral, ali moja stara je mislila, no zato je nabito na vratih in kmalu je na glas brala: Tukaj je vsled smrti prejšnjega zdravnika izpraznjena služba. Išče se zdravnik, ki bo dober tudi za politične bolezni. — Ne; kaj tu vse iščejo! Rada bi vendar vedela, kakšen mora tak zdravnik biti, pravi Franca. Da bi več kaj poizvedel, vstopim v pisarno, v katero je ravno pred mano šel neki gospod v vojaški obleki. Kolikor sem slišal, potegoval se je za zdravniško službo v Podkloštru. Imel je izvrstna spričevala in bil je videti prav zastopen mož. Le eno napako je imel in le eno spričevalo mu je manjkalo, in sicer to, da ni mogel pokazati sposobnosti, kako se ozdravljajo politično bolni Slovenci. To so taki, kakor je trdil notar, ki se potegujejo za pravice slovenskega naroda. — Kakor sem slišal iz govora, je odgovoril prosilec, da v vsej njegovi službi mu ni bila dana prilika ljudi od takih boleznih ozdravljati. Prišel je le za to sem, ker je mislil, da se tu išče pravi, ne pa „politični“ zdravnik. Ker on ni za tak posel, ampak hoče to biti, na kar se je pripravljal, zato se zahvali naprej za službo.

Ko sem prišel iz pisarne, moral sem ženi vse to pripovedovati, na kar mi ona reče, da gospod, ki tako lepo oddaja službo, pride sedaj v Velikovec. No ravno njega je tam še treba. Kar niso drugi prenapetneži zavozili, to bo on. In pa kako ga doli pri nas že vse težko čaka. Kvartir so mu menda tudi že pripravili in sicer tam, kjer je nemškutarški otroški vrtec. Saj je zaradi majhnega števila otrok stanovanje prazno. In to bo ravno zanj.

Predno sva nadaljevala svojo pot, podala sva se še na glažek vina, da se malo okrepečava. K

in čital o nemščinskih koroških učiteljih, pa da imajo Korošci ob koncu devetnajstega stoletja še novodobnega „šomaštra“, kterege mora priprosti kmet poučiti, kje deželni šolski svet denar jemlje, da učitelje plačuje, bi pa vendar ne bil verjel, ako bi se ne bil prepričal na svoja lastna ušesa. Kakor sem pozneje v Blačah izvedel, učiteljuje ta liberalni modrijan na neki gori ali planini nad Spodnjim Dravogradom. O srečna (?) šola, ki imaš učitelja, kateri slovenskega kmeta zaničuje in psuje! Ta je gotovo mož, ki zna mladino vzgledno poučevati in ji v nežnih srcih vzbujati ljubezen do svojih ljubih starišev in lepe slovenske domovine — ali kaj?!

Iz Zgornjega Roža. (Iz šole.) Popotnik, ki je prehodil naše kraje, mi je zadnjič pripovedoval: Iz Št. Jakopa proti solnčnemu izhodu stopaš po dobri cesti skozi lepe poljane in travnike eno uro proti Podgorjanom. Na pravo sredi kapeličnega vrha pod strmim skalovjem ti neizrečno ljubeznivo naproti miglja bela cerkvičica Bogorodice pri Kapelici. Jamejo te srečevati ljudje iz imenovane vasi: moški te pozdravljajo: „guten Morgen“, kakor bi hoteli s tem pokazati svojo visoko učenost in olikanost; ženske pohlevno „dobro jutro“ ali „hvaljen bodi Jezus Kristus“, otroci pa po rožeško zakričé „kut murgen“ ali „kuten tok“, pri tem pa se nekateri še prav prešerno in nerodno obnašajo. Kaj in kak pozdrav se na Slovenskem in pri Slovencih spodobi, bodeš bralec sam uganil. Omeniti moram, da v podgorske fari ni žive duše nemške, pa priimek „Deutschland“ velja še zmirom. Mimo ljudske šole gredé, čuje imenovani potnik izvrstno, pa visoko nemško razlaganje. „Heldenthaten, Patriotismus“ itd. donelo je slovenskim otrocičem in deklicam. Vsak objektivni poslušalec mora priznati in biti prepričan, da tako visoke nemščine še nemški otroci na deželi ne razumejo, kako pa otroci, ki še besede nemški ne znajo. Ali ni zguba časa za nedolžno mladost? Ali je to pametno, ali je tako ravnanje dovoljeno po državnih postavah, v katerih je nadrobno povedano, kak namen ima ljudska šola? Zastonj je tudi trud učiteljev. Pridati moram, da jeden od dveh učiteljev še besedice ne zna slovenski. S tem se slovenskim otrokom velika krivica godi, za katero so odgovorni prvič stariši in domači merodajni možje, drugič pa tudi šolske oblasti pred osnovnimi državnimi postavami. Saj se uči tudi v šent-jakobske šoli nemški jezik, pa kot predmet, na podlagi matere besede, in otroci se naučijo več nemščine, kakor v podgorske nemške šoli; priča te trditve je merodajna oseba, naš okrajni glavar v Beljaku, ki je obé šoli obiskal.

Iz Velikovca. (Zahvala in prošnja.) Prejeli smo za našo slovensko šolo celo vrsto darov. Prečastiti gospod Jernej Voh, nadžupnik in dekan v Konjicah na Štajerskem, poslali so našim č. šolskim sestram velik sod jabelk in krompirja, gosp. Dragotin Hribar, lastnik tiskarne v Celji, podaril je jako lepo veliko podobo knezoškofa Antona M. Slomška v prelepem okviru, g. Val. Podgorc, vikarij Marijanišča v Celovcu, poslal je nam zelo veliko lepih svetih podob za razne sobe in celovški g. rodoljubi podarili so nam dve podobi sv. Očeta in dve podobi našega presvitlega cesarja za naše dve šolski sobi. Zadnje štiri podobe so prav velike in lepe in se nahajajo v zlatih okvirih. Naj bode vsem onim blagim dobrotnikom iskrena,

mizi je prisedel še slovenski kmet iz okolice, ki nama je pripovedoval o lepem katoliško-političnem shodu na Brdu. Vse mu je zelo ugajalo tam, samo temu se je čudil, da ni bilo iz okolice nobenega onih, ki jih imenujemo svoje „voditelje“, in kateri bi ne smeli manjkati nikoli ob taki priliki. Saj se zdaj glasi že po celem svetu geslo: Med ljudstvo idimo! Čudil sem se temu i jaz.

Ljubi Tine iz tega potovanja ti bom še marsikaj povedal, posebno od otvoritve naše velikovške šole in nemškutarske kulture, ki se je pokazala s pobijanjem okenj. Še moj mali „knof“, moj Tonček, ki je vlek, kakor zajček, kedar v zeljniku glavce obira, na ušesa, ko sem pripovedoval, kako so pobalini pobili okna na naši šoli, rekel je: oče, no 10 kron bote pa dali za okna, da me ne bo zeblo, ko bom v šoli se učil. Še več, sem rekel in tako reci tudi ti Tine in vsak koroški Slovenec!

Barigelj.

Smešničar.

* „Strašno me danes lasje bolijo,“ tožil je nekdo svojemu plešastemu prijatelju, „ker smo ga sinoči preveč vlekli.“ — „Prijatelj, ti si srečen, odgovori mu plešasti; ker tvoji lasje so le bolni, moji so pa že davno umrli.“

* Gorjane kupi v mestu veliko uro za na steno za 5 gl. Ko jo plača, reče urarju: „Zdaj mi pa brez skrbi eno tistih mladičev (majhnih ur) po vrhu daste, ker sem to staro tako drago plačal.“

* Neka kmetica je tožila, da se je lan slabo obnesel, ker je ostal tako kratek. Hčerka pa jo potolaži: „Za otroške srajce bo vendar dosti dolg.“

priserčna hvala izrečena. Bog plati! — Pri tej priliki drznemo se še do č. gospodov rodoljubov staviti sledečo prošnjo. Treba je zdaj za našo šolo omisliti si tudi šolsko knjižnico. Nekteri otroci, ki so dozdej obiskavali sosedne ljudske šole, znajo že nekoliko brati. Treba je tedaj, da se še bolj privadijo branju v materinem jeziku, jim podati pripravne berila. Ako ima kdo na razpolaganje knjižice za šolsko mladino, n. pr. „Vrtec“, Kosi-jeve knjižice, Kalan-ove povesti itd., naj blagohotno jih podari naši šoli. Že v naprej se vsem dobrotnikom-darovalcem preserčno zahvaljujemo.

Iz Velikovca. (Sodnijska obravnava zaradi pobijanja oken v naši slovenski šoli), vršila se je danes ob 9. uri dopoldne pri tukajšnji c. kr. sodnji. Obravnavo je vodil g. sodnijski pristav Franc Janč, državnega pravdnika nadomestoval je gosp. sodnijski kancelist Koba l. Državno pravdnništvo v Celovcu je ustavilo preiskavo zavoljo zločinstva čes., ker dotično okno iste sobe, v kateri je dné 27. vinotoka t. l. prenočila Antonija Gregorenčič, dekla pri šolskih sestrah, in koje okno so zločinci prebili s kamenjem, ni tako blizo ležišča, da bi mogla Antonija Gregorenčič priti v nevarnost; drugače bi bilo, ako bi bilo prebilo drugo bolj bližnje okno. Državno pravdnništvo je tedaj ukazalo, pobijanje oken smatrati kot prestopok (Vergehen), ne kot zločin. Tukajšnji orožniki so po dolgem zasledovanju naznanili kot pobalinstva sumljiva tukajšnjega lončarskega pomočnika Petra Riegler-ja in čevlarskega pomočnika Edmunda Grabitschnig-a. Dognalo se je, da sta ova dva pomočnika v družbi drugih pomočnikov bila do 12. ure po noči od 26. do 27. vinotoka t. l. v tukajšnji gostilni gospe Franciške Ankele „pri tigru“, kjer ima tukajšnje socijaldemokratično delavsko društvo svoj sedež, in da je posebno Peter Riegler zabavljaj zoper našo slovensko šolo in zoper duhovnike, „ki rogovilijo zoper Nemce“. Ob 12. uri se je gostilna pri „tigru“ zaprla in Riegler in Grabitschnig sta šla po zgorjih poštnih ulicah proti celovškemu predmestju, tedaj na stran proti Št. Rupertu, kjer stoji naša slovenska šola. Prečitale so se izjave raznih prič, med drugimi tudi iste tukajšnji mestnih redarjev. G. sodnik vpraša zatoženca, ali se li čutita kriva tega prestopka, kar oba odločno zanikata. Sosebno mladi Grabitschnig je hotel cel govor imeti, v katerem je naglašal, da ni zoper kako narodnost ali zoper duhovnike, ali g. sodnik ga je odločno zavrnil, češ, za to nisem vas vprašal, odgovorite samo, ali ste krivi ali ne. Ker stvar ni bila dosti dokazana, je na predlog namestnika državnega pravdnika gosp. sodnik razglasil Riegler-ja in Grabitschnig-a kot prestopka pobijanja oken nekriva. Celo zasledovanje je tedaj dozdej bilo brezvspešno, ali vendar še upamo, da pridejo pravi zločinci prej ali slej na dan. — r.

Iz Maribora. Že nekaj znani skladatelj, g. Val. Štolcer, učitelj v Razboru pri Slovenjgradu, zložil je latinsko mrtvaško mašo za mešani četverglasni zbor. To delo priporoča posebno to, da je kratka in lahka maša skrbno in pravilno izdelana, zelo milodoneča in napravi, dobro predavana, močen utis. Zložena je takó, da jo porabi orgljavec sam in se tudi pevci, ki niso not vajeni, lahko privadijo. Tudi je g. V. Štolcer zložil maši „Oglej z nebes itd.“, enako „Sveta maša“ z novim, lepim in jedernatim tekstom, ktera je tudi lepo melodična in jako izvrstno izdelana za mešani zbor s posebnim ozir na pevce, ki brez not pojejo. — Obojno delo g. V. Štolcer-ja se preč. duhovščini, gg. učiteljem in organistom priporoča tudi zato, ker je cena — komad vsake maše le 55 kr. — nizka, in se bo na to gledalo, da bo tisk brez pregreškov, oprava komadov lična in da meseca grudna t. l. vsak g. naročnik iz Blaznikove tiskarne takoj naročeno dobi. Naj se zato gospodje, ki te skladbe želé, najhitreje in v obilnem številu pri skladatelju oglašé, da se število naročnikov izvé in da bo mogoče rokopise brž tiskarni izročiti. Pri skladatelju dobi se še nekaj komadov „Venček božičnih pesni in napevov“ (cena 1 gl. 10 kr.). — č.

Državni zbor.

V zadnjih sejah so se pečali z nekaterimi prav važnimi zadevami, zlasti z obrtno preosnovo itd. Največ dela sedaj proračunski odsek, ki določuje proračun za prihodnje leto. Slovenski poslanci se pridno oglašajo, da varujejo pravice in koristi svojih volilcev. Pri razpravi o šolah je posl. Robič odločno zagovarjal koristi slovenskega šolstva. Ostro je grajal ljudsko šolstvo na Koroškem in Štajerskem. Na Štajerskem se misli imenovati še jeden šolski nadzornik za srednje šole. Dosti bolj potreben bi pa bil še jeden šolski nadzornik za ljudske šole, ki bi pa moral slovenski znati. Za učiteljišče v Mariboru se mora zgraditi novo poslopje. Na Koroškem sta bili izpraznjeni mesti deželne šolskega nadzornika in ravnatelja celovškega učiteljišča. Slovenci so pričakovali, da prideta na ti mesti dva nepristranska, slovensčina večča moža. Vlada je na ti dve mesti imenovala dva nasprot-

nika Slovencev. Tako vladno postopanje ne more pri Slovencih vzbujati zaupanja. Potem je omenjeni poslanec zahteval, da se razširi dvojezična gimnazija v Celji. Liberalni in narodni Nemci so pa znova zahtevali, naj se odkloni potrebsčina za dvojezično gimnazijo v Celji. Dr. Menger je trdil, da ta gimnazija nima drugega namena, da poslovni „nemško“ Celje. Vkljubo vsem ugovorom je odsek vsprejel celjsko postavko z 16 proti 8 glasom. Poslanec Robič je tudi zahteval, da se razširi slovenska nižja gimnazija v Ljubljani v popolno gimnazijo, da se dovoli podpora višji dekliški šoli v Ljubljani, da se osnuje hrvatska gimnazija v Pazinu in pa na gimnaziji v Pulju proglasi hrvaščina za obvezni predmet. — Mladočeški poslanec dr. Pacak je predlagal, naj se upelje na Češkem, Moravskem in Šleziji popolna narodna jednakopravnost v notranjem in vnanjem uradnem poslovanju. Toliko se govori o slovanski vzajemnosti, a vendar Čehi predlagajo narodno enakopravnost le za-se, na nas so pa zdaj pozabili. Po našem mnenju je najbolje, ako se jezikovno vprašanje pravično in jasno reši za vso državo. — Vlada je državnemu zboru predložila načrt postave, da se cena živinski soli primerno zniža, da državna skladišča prodajajo živinsko sol po 5 gl. meterski cent. Ta sol se ne bode smela vporabljeti v druge namene, prodajalci pa bodo pod strogim nadzorstvom.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Od raznih strani se poroča, da se pripravljajo v našem ministerstvu velike premembe. Nekteri ministri, najprej deželobrambin, grof Welsersheimb, odstopijo. — Deželni zbori se brzkone snidejo zadnje dni tega leta. — V južnih (laških) Tirolih so imeli dopolnilne volitve za deželni zbor, ker so zgubili svoj mandat laški poslanci, kateri nočejo priti v deželni zbor v Inomostu. Izvoljeni so na novo vsi dosedanji poslanci. — Časniki, zlasti liberalni, mnogo pišejo o tem, kdo bode deželni glavar na Štajerskem, ali bivši minister Wurmband, ali sedanji glavar Attems. Napeti liberalci so bolj za zadnjega. Slovencem je pač vse jedno, kterege od teh postavijo. Prijazen in pravičen ni jim nobeden. — Deželnozbornske volitve na Nižjeavstrijskem so se končale, kakor smo že zadnjič omenili, s sijajno zmago krščanskih socijalistov. V kmetiski skupini so do zadnjega zmagali povsod. V mestih je voljenih 25 krščanskih socijalistov, 10 liberalcev in jeden pristaš nemško-narodne (Schönererjeve) stranke. Liberalci so zgubili sedem sedežev, Schönerejevi pristaši pa dva. V veleposestvu je voljenih 12 liberalcev in 4 konservativci. Protoliberalna stranka ima v deželnem zboru dvetretjinsko večino. Za liberalce je najhujši udarec, da so na Dunaji propali v vseh okrajih, izimši v prvem. Pa še ondi ni dosti manjkalo, pa bi tudi zmagali krščanski socijalisti. Te volitve nam kažejo, koliko se more doseči z vstrajnim, odločnim delom! Izgled in uspeh dunajskih prvoboriteljev naj tudi nas vnema in vspodbuja k neumorni borbi za naše katoliške in slovenske pravice! — Vlada pripravlja novi tiskovni zakon, s katerim se razširi tiskovna svoboda in s katero se časniški kolek uredi po obsegu lista in po številu iztisov. Po tem načrtu zakona bi nekteri večji listi morali več koleka plačevati, drugim se bode pa znižal. Nam Slovincem bode s tako preustrojo določb o časniškem koleku le ustrezno.

Druge države. Listi poročajo, da je cesar Viljem zelo nevoljen na starega blebeteča Bismarka. Pisal mu je menda privatno pismo, v katerem mu grozi z najbrezobzirnejšim sodnim postopanjem, ako ne prestane s svojim razkrivanjem diplomatskih skrivnostij. — Delavski list „Glasnik“ piše: Socijalni demokratje so zopet pokazali, kako se bo godilo delavcem pod njimi. V belgijskem mestu Gentu imajo tvornico z imenom „Vorrut“. Vodi jo socijalist Anseele. V tej tvornici so nektere delavke delale po 16 ur na dan in od plače, ki so jo zaslužile nad 10 ur, jim je Anseele trgjal po 40%. Sodišče ga je prijelo in njega in štiri njegove „sodruge“ obsodilo k denarnim kaznim. Anseele se je izgovarjal, da je plača, ki jo dobi delavka zato, kar več dela, — darilo. Nesramni hinavci, tako delate sami z delavci! Ne vemo, ali se naj bolj čudimo grdi hinavščini socijalne demokracije, ali neumnosti tistih, ki jo varujejo. Tako delajo socijalisti! Katoliška belgijska vlada pa skrbi na vso moč, da bi zakonodavno uredila boljše razmere za delavce. Za državna dela je že določena najmanjša plača, pod katero se ne smejo odajati. Uvedlo se je zavarovanje proti nezgodam. Določilo se je, kakšna mora biti delavska pogodba in kako se mora v tvornicah skrbeti za zdravje in nrvnost. — Na Švicarskem, ki se imenuje najsvobodnejša zemlja in kjer je že zdavnej uvedena splošna volilna pravica, je bilo pri volitvah v „Narodni svet“ (to se pravi v državno zbornico) izvoljenih 147 poslancev in med njimi samo dva socijalna demokrata. Iz tega se javno vidi, da svobodoljubni pametni Švicarji ne marajo — socija-

listov. Tudi na Francoskem jim vedno bolj obračajo hrbet. Samo tam, kjer imajo judje javno mnenje v rokah, na Nemškem in v Avstriji, jim cveti — pšenica. Skrbeli pa bomo mi, da jim ne dozori.

Naša lekarna.

XIII.
(Konec.)

Apotekar je lekarno zaprl. Po zimi ne bomo nabirali rož. Nabirati si pa moramo znanja v „Miru“, Mohorjevih bukvah; tu pa tam pogledajte še v lekarno, seveda v svojo, in bodite zdravi ali pa ozdravite se z božjo pomočjo. Predno zapre, se apotekar tako le poslavlja od dragih „Mir“-ovih bralcev.

Pokazal sem vam zadnji predalček, razkazal vam vse, kar imamo tu notri. Zahvalim vas stare in mlade, ker ste z menoj menicali in nabirali okoli. Zdaj pa vzemite si vsak sad svojega truda. Vse je vaše, je pisal nekdanji sv. Pavel. Da, vse je vaše, zdravila je dobrotljivi Bog vam pripravil. Rabite je, lekarna bo doslej vaša. Ni vse tu notri, zunaj jih je še več zdravil, a najimennejše smo zbrali. Dam vam še dober svet za pot. Slovenec hoče skoraj vsak zdravnik in apotekar biti. Že prav, da bi le bilo jih več boljših apotekarjev, ki res, dobro, zanesljivo zdravilne rože same in pa tudi z imenom zanesljivo poznajo. Da bi bilo več modrih, pametnih slovenskih zdravnikov, pa da bi bolniki vsi dosti previdni bili, ne prenepotrpežljivi, ne presamoglavni. Te napake imamo. 1. Kdor je par zelišč poskusil, se ima za modrega in nasvetuje vsakemu. Ako kdo kaj drugače svetuje bolniku, jame oni bolnika pregovarjati, rotiti, svariti rekoče: le to skusite, kar jaz rečem, tega nikar, kar oni pravi. Recimo bolnik je imel petero takih „dohtarjev“ in je ozdravel. „Dohtarji“ so eden drugemu bili nasprotni, zdaj se bo pa vsak hvalil: jaz sem ga ozdravil. Pravi zdravnik mora vedeti, poznati, kje in kakšna je bolezen, kakšno zelišče je ravno za to bolezen in tega človeka. Če si ti v želodcu bolen bil, morda je oni pa na jetrah, živcih; so tebe greli, morda je tega pa treba hladiti; je enemu ta jed in ta pijača prilegla, ne veš ali drugemu ne bo na škodi. Tedaj ne imejmo se za modre, ako nismo študirali človeške nature in boleznij. Ozdravljati ni lahka reč, kakor n. pr. čevlje popravljati, ampak sila težka; boleznij je legijon, ozdravljajo se različno. 2. Mislimo, kar je enemu pomagalo, prilleglo (dišalo), mora tudi drugemu, pa ni res. Zdravil je za eno in isto bolezen časi nebroj. In pa boleznij, ki so si podobne, imajo različne vzroke. Dostokrat kar eden sme, drugi ne sme zavolj slabosti. Tedaj, kedar svetujemo, recimo: če hočeš skusiti, skusi kakor hočeš. Če drugi kaj drugega reče, mislimo si, zdravil je več, eden eno vé, drugi pa drugo in morda so drugi pametnejši kot jaz. Seveda nasvetovati smemo le, kar poznamo dobro, kar smo ali od modrega zdravnika ali v „Naši lekarni“ ali v „Zbirki domačih rastlin“ ali pa od modrih ljudij se naučili, ne po svoji glavi. Bolnik bodi tudi moder, ne veruj vsakemu vsega; modrim ljudem pa, ki se jim sme zaupati, rad verjemi. Misli, kaj škoduje skusiti? jaz sam ne vem vsega, drugi tudi kaj vejo. Bolnik le sam sebi sme verjeti, pravijo, pa je dobro; ni potreba tudi drugim verjeti. Seveda moramo drugi, ki nismo učeni zdravniki, bolniku bolj verjeti, ko sebi, t. j. bolnika poslušati in ne po svoji glavi kuhati mu trave. Kdor koli je že ali še bo na našo lekarno hud, češ: saj mi nič ne pomagajo te trave, še niso za krave. A rečem vam, komur ni hudo, lahko zmirja, kdor trpi, pa upanja, potrpljenja ne izgubi, temveč išče, dokler ne najde prave pomoči ali vsaj polajšanja. Za take je lekarna. Pa tudi in zlasti vi slabi, ki niste še tako bolni, da bi k zdravniku hodili, iščite, brskajte v lekarni; tu se vam ponuja ktera bodi pomoč. Vi pa, ki ste zdravi, vi boste kedar bodi priložnost ali dolžnost imeli, pomagati komu v boleznij, kedar v hiši ali sosesčini koga kaj napade. Ali kaj če vas napade? Zato lepo shranite te „Mire“, prebirajte lekarno večkrat, zlasti tisti, ki ima prebrisanu glavo, dober spomin, in pogovarjajte se med seboj tudi o rožah, da se zaklad slov. ljudstva ohrani ter razširi. Kdor je poklican ali ima talent, naj bo učenik ljudstva, národa tudi o tem! S tem naukom idite v imenu božjem in ozdravljajte se. Zdravje je veselje, moč. Pa poiščite mi še rastlino za sušico, za katero hirajo mošnje, srca, duše; za katero umira ves svet, za oni in ta svet. To še željno želi vaš Apotekar.

Novičar.

Na Koroškem. V celovškem mestnem zboru se je stavil predlog, naj se volilna pravica razširi tudi v občinskem odboru, kakor se je razširila za državni zbor. — Dopolnilne volitve za celovško trgovinsko zbornico bodo koncem tega leta. — Čisto nanaglomata sta v Celovcu umrla bravec J. Križan

in delavec V. Likel. — Devetdesetletnico svojega rojstva je v Celovcu slovesno praznoval hišni posestnik g. Martinis, jeden izmed prvih ustanoviteljev društva za kat. rokodelske pomočnike. — Četrto letošnje porotno zasedanje v Celovcu prične se dné 14. dec. Pred porotnike pride 6 hudodelcev. — Železniško ministerstvo je dovolilo, da se sme meriti železnica iz Beljaka na Dobrač. — Dne 14. t. m. je pogorel županu Neuner-ju v Celovcu del njegove tovarne za usnje. — Celovško mesto potrebuje leta 1897. za vzdržanje svojih šol okroglih 20.000 gld. — Dne 9. nov. zvrnil se je na 78 letnega delavca Šojer-ja voz, ko je spravljal drva iz gozda. Bil je takoj mrtev. — Električno razsvetljavo mislijo upeljati v Velikovecu. Stala bi 50.000 goldinarjev. — 17 občin ziljske doline je podelilo gosp. J. Šuster-ju, c. kr. okrajnemu glavarju v Beljaku (prej v Šmohoru), častno občanstvo. To kaže, kako se je g. Šuster priljubil Zilanom. — V Šent-Lenartu v labudski dolini je nastal v jamah, kjer kopljejo premog, ogenj. Mnogo rudarjev je zató zgubilo delo.

Na Kranjskem. Višjo dekliško šolo v Ljubljani so slovesno otvorili dné 8. t. m. Obiskuje jo 27 deklic. — V Ljubljani je nedavno bila hudo poškodovana ograja pri Vodnikovem spomeniku in v noči od 3. na 4. t. m. pa s črnolom polit Anastazija Grūna spomenik. Poslednjega dejanja sta sumljiva odvetniška pisarja Jereb in Vol, ktera so že zaprli. Nemški listi pišejo le o poslednjem dogodku in grdó Slovence. O poškodovanju Vodnikovega spomenika pa popolnoma molčé in to zaradi tega, ker krivci utegnejo biti iz njih tabora. — V Ljubljani se je osnovalo društvo obrtnikov, imenom „Obrtna zveza“. — Preteklo nedeljo sta se v Britofu pri Kranju v gostilni sprla bratranca J. Kokalj in F. Pušavnik. Konec prepiru je bil, da je prvi svojega bratranca sunil z nožem tako nesrečno, da se je ta koj mrtev zgrudil na tla. Kaj stori nesrečna pijača! — V Ljubljani so začeli izdajati nov časnik z imenom „Slovenski list“. Izhaja vsako soboto in stane na leto 4 gld. Urednik je g. A. Trstenjak, izdajatelj g. dr. V. Gregorič. — Umril je v Ljubljani dné 14. t. m. generalni vikarij, vé. g. Pauer pl. Glanfeld. N. p. v m! — „Glasbena Matica“ je priredila dné 14. in 15. t. m. zanimiva koncerta na korist Ciril-Methodove družbe. Koncerta obnesla sta se v vsakem oziru dobro.

Na Štajerskem. Dne 8. nov. so na Sladki gori blagoslovili razširjeno šolo. — Misijon imajo v Kapeli blizu Radgone od 14. do 22. nov. — V Trbovljah je dné 7. nov. v premogokopu ponesrečil 60 letni dninar Blaž Steiner, doma iz Velike Pirešice. Padel mu je velik kamen na glavo in ga ubil. — Novo bralno društvo so ustanovili v Dornavi. — Mestni urad celjski je društvu „Celjski Sokol“ prepovedal rabiti in nositi zastavo, ktere pa še sploh nima. „Celjski Sokol“ predložil je namreč c. kr. namestništvu v Gradec načrt zastave, ktero si hoče še le naročiti. Namestništvo je odstopilo vlogo „Celjskega Sokola“ mestnemu uradu celjskemu v poročanje, a urad pa se je nad rdečo barvo tako vstrašil, da prošnje sploh ni rešil, ampak ogibaje se rešitve ukrenil, da „Celjski Sokol“ ne sme rabiti zastave, ktere še sploh nima. Se vé, da se je „Celjski Sokol“ pritožil zoper to odločbo in pokazal celjskemu magistratu, kaj sme in kaj je njega delokrog.

Na Primorskem. Tržaški Slovenci se zelo pridno pripravljajo na občinske volitve. Vrlo društvo „Eđinost“ je imelo zadnjo nedeljo kar tri shode. Tako je prav! Bog daj srečo! — Pri dopolnilni volitvi za državni zbor v Gorici je bil izvoljen liberalni lahon Marani, proti kons. kandidatu Bujatiju, kterege so podpirali tudi Slovenci. — Dolgo let so se Tržaćani potegovali za to, da se napelje voda iz potoka Bistrice v Trst, kjer jim manjka pitne vode. Sedaj jim je ministerstvo to dovolilo, in v kratkem se začne potrebna pogajanja s posestniki mlinov itd. ob Bistrici. — V Cerknem na Goriškem so ustanovili kmetijsko zadrugo. Prvi dan že se je vpisalo nad 30 udov. Ravno tam začne se dné 15. t. m. misijon, kterege vodijo oo. lazaristi iz Ljubljane. — V Baderni bodo v kratkem otvorili drugo šolo družbe sv. Cirila in Metoda za Istro. Živio! — Vinska letina v Dalmaciji je letos prav dobra.

Po drugih deželah. Na Dunaju so vpricho cesarja blagoslovili vogelni kamen za novo cerkev sv. Antona v 10. okraju. — Po srednjem in gorenjem Laškem so zadnji čas povodnji napravile ogromno škode. Tudi po Dalmaciji, Črnigori in Srbiji so imeli strašne nalive, ki so poplavili cele pokrajine in mesta, ter spravili ljudstvo v veliko zadregu in revščino. Črnogorski knez Nikita se je takoj podal v ponesrečene kraje. — Ono noč je vdrlo šest hajdukov v samostan Sv. Peter pri Vraždinu ter ga popolnoma izropalo. Samostanski opat si je življenje rešil s tem, da je razbojnike vril usmiljenja. — V Meranu je umrl vojvoda Virtemberški, ki se je odlikoval v več vojskah. — V okraju Margarethen na Dunaju so našli 70 letno

šiviljo Stöger umorjeno v njenem stanovanju. Do sedaj še neznan ropar jo je umoril in oropal.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Č. g. Šim. Čemer, župnik na Žihpoljah, gre za župnika v Št. Rupert ob Celovcu. — Č. g. Avg. Križaj, dijakon v Prevaljah, bode na dan sv. Štefana, dné 26. dec., posvečen v mašnika. Novo mašo poje dné 27. dec. v celovski stolnici. Vrlemu rodoljubu od srca čestitamo! — Fara Žihpolje je razpisana do 27. decembra t. l.

Književna naznanila.

„Narodne legende za slovensko mladino.“ Vsem onim gospodom, ki me vprašujejo zastran moje zbirke „Narodnih legend za slov. mladino“, tem potom uljudno naznanjam, da mi je prva izdaja te mladinske knjižice že pred letom dnij v vseh zvezkih popolnoma pošla. Zato sem podpisani priredil drugo, popravljeno in zdavno pomnoženo izdajo, ktera zagleda morebiti še letošnjo zimo pri svojem založniku, g. J. Giontiniju v Ljubljani, in sicer ilustrovana beli dan. Nova zbirka bode obsegala sto najboljših legend, med kterimi je le kakih 40 povzetih iz prve izdaje, ostale pa so nabrane na novo, deloma iz raznih slovenskih listov in knjig, deloma pa iz národa samega, in torej do sedaj niso bile še nikjer natisnjene.

Kdor si želi omisliti navedeno zbirko, obrne naj se svoječasnó do nje založnika, g. Giontinija, kojemu sem dotični rokopiš že izročil.

V Središči, meseca novembra 1896.

Anton Kosi.

„Dušobrižnik“ je ime hrvatskemu listu, ki izhaja mesečno, prinašajoč prav primerne cerkvene govore. „Ružičnjak“ pa se zove list (hrv.) za III. red. Mnogi bi se naročili na lista, ko bi vedeli za nju. Kdor ima pri roki „Rječnik hrvatsko-slovenski“ od Musića, more umeti vsako besedo. „Dušobrižnik“ stane na leto 4 for. „Ružičnjak“ 1/2 for. Oboja izdaja O. Jos. Ivančić, frančiškan na Trsatu, pošta Sušak (Hrvatska). „Rječnik“ se dobi za 1/2 for. v „Dionički tiskarni“ v Zagrebu. P. H. M.

Velevčastiti duhovščini se naznanja, da je ravnokar izšla v Gradcu latinska knjižica: *Divina Maiestas Verbi incarnati Domini et Salvatoris nostri Jesu Christi elucidata ex libris novi testamenti. Selectio facta per Mich. Lendovšek, parochum Lavantinum. Cum permissu superiorum. Graecii 1897. Typis et sumptibus „Styriae“. Mala 8° str. XVI. in 79. V sedmih poglavjih z naslovi: 1. Mysterium Incarnationis magnum. 2. Divinitas Verbi incarnati. 3. Regnum Ipsius. 4. Potestas universalis. 5. Gloria et maiestas Domini nostri Jesu Christi. 6. In Ipso omnis salus et gratia. 7. Dominus Jesus via, veritas et vita nostra; so razvrščeni najlepši dotični izreki sv. pisma nove zaveze — prečudežno berilo, ki z neustavljivo močjo premaguje srce pazljivega čitatelja. Pač res da, kakor navaja izdajatelj I. Petr. 1, 25: Verbum Domini manet in aeternum; hoc est autem verbum, quod evangelizatum est in vos. Le vzemite in berite! Mi pa že kaj danes dostavljamo željo, naj bi se brž ko brž priredila tudi slov. izdaja te resnično neprecenljive zbirke! — Cena: jedna krona. — Dobiva se tudi pri g. izdajatelju v Makolah.*

Hellerjeva hišna godbila.

Po Hellerjevih hišnih godbilih in godečem hišnem orodju nosi se godba v celi svet, da veselo navdušuje, žalostne tolaži in po domu žaluječe na milo domovino spominja. V hotelih in gostilnicah so ta godbila namesto godeev, kterih ni vselej dobiti, ter privabijo marsikterega gosta. Za gostirje se priporočajo posebno **avtomatična godbila**, ki so tako narejena, da drugače ne igrajo, kakor če kdo kak denar noter vrže; na ta način se kmalu sama izplačajo.

Skladbe ali pesmi, ki se godejo, so skrbno izbrane ter so vzete najlepše melodije iz oper, operet, plesov, popevk in zborov. Resnica je nadalje, da je bil tovarnar Heller na vseh razstavah odlikovan s svetinjami ali pa diplomami, da dobiva na tisoče priznanih pisem in da pošilja svoje umotvore celo na kraljeve dvore.

Hellerjeva godbila so pripravna za darila o božiču, novem letu, godu, rojstnem dnevu, birni itd. Kot razvedrilo se priporočajo samotarnim osebam, kakor duhovnikom, učiteljem in bolnikom.

Tovarna nema podružnic, torej se je treba tudi pri malih naročilih obrniti **naravnost v Bern** (Švica). Tovarna prevzame vsako popravilo, če bi se kako godilo pokvarilo, tudi od tujih izdelkov. Stara godila prevzame namesto denarja. Plača se lahko tudi na obroke. Ceniki s podobami se pošiljajo zastonj.

Loterijske srečke od 14. novembra.

Dunaj 24 59 72 52 31
Gradec 12 23 73 54 85

Tržne cene v Celovcu

dué 12. novembra.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	30	6	62
rž	4	50	5	62
ječmen	—	—	—	—
oves	2	24	2	80
hejda	3	43	4	29
turšica (sirk)	3	41	4	26
pšeno (kaša)	6	80	8	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	10	1	78
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 50 kr. do 2 gld. 80 kr. klslo 1 gld. 50 kr. do 2 gld. 50 kr., slama po 1 gld. 50 kr. do 1 gld. 80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 65 do 70 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vozne vole plačujejo mesarji po 120 do 165 gld.

Naznanila.

Priporočilo. Zavarovanja vsake vrste sprejema „Unio catholica“. Pošteni in večji zastopniki za posamezne pokrajine se iščejo. Pojasnila daje radovoljno nje glavni zastop v Gradcu, Radetzkyjeve ulice št. 1.

Pijančljivost

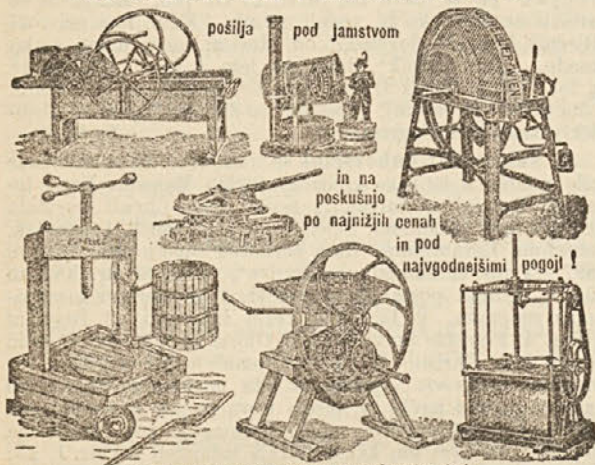
se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. **Mnogostevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo.** — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena skatljja velja 2 gld. 20 kr. Dvojna skatljja za bolj zastarane bolezni 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.**

* Ime zavarovano.

Učenca

sprejme slikarski mojster **B. Cappellari** v Pliberku.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito čelno, surovo ali prirjeno, na vsako vrsto stroj. Bogato ilustrovan 192 strani obsežni cenik v slovenskem in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastop.

IG. HELLER, DUNAJ

PRATERSTRASSE 22 49. Preprodajatelj se iščejo.

Naznanilo.

Volbart-ovo posestvo v Potoci v Št. Peterški fari pri Velikovecu, katero meri 55 oralov 1302°, proda se prostovoljno pod ugodnimi pogoji. Več se izve v odvetniški pisarni gosp. dr. Kulterer-ja v Velikovecu.

Kdor hoče po ceni kupovati, obrni se zaupno do tvrdke **A. J. Wozonik** v Pliberku, ki vsled večje razprodaje more dajati zavitek najboljših Myli-sveč po 34 kr., in če se vzame 10 zavitev, poštine prosto. Tudi priporoča svojo zalogo kave, dobrodišeče in izvrstne, po 1 gld. 45 kr., 1 gld. 50 kr., 1 gld. 55 kr. Kdor vzame 5 klg., dobi jih poštine prosto. Tudi druge stvari po najnižjih cenah.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkujoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, trganju po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr. **Stari konjak,** izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr. Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franco. **Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.**

Organist in cerkovnik

išče službo, katero je opravljal že 7 let. Tudi je dovršil cecilijansko ogljarsko šolo v Ljubljani. Več pove upravnistvo „Mira“.

Iščem učenca

za svojo trgovino z mešanim blagom v Šmihelu nad Pliberkom. **Vid Mory.**

V najem se dá lepo posestvo

v Dolinčeah pri Rožeku. Več se poizvé pri g. Jožefu Paulu p. d. Rutarju v Dolinčeah, pošta Rožek na Koroškem.

Gabrova in bukova debela

vsake dolgosti franco pri kaki koroški državnoželezniški postaji, kupuje v celih vagonih tovarna za kopita (Schuhleistenfabrik) v Knittelfeldu, Štajersko.

R. DITMAR DUNAJ

DITMAR-jeve svetiljke
so na prodaj v vseh bolj slovečih trgovinah s svetiljkami.

Jakob Petschounik,

usnjarski trgovec
v Celovcu, na novem trgu št. 4
med gostilno pri „Kleeblatt-u“ in
Kopperjevo prodajalnicu

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja, kakor tudi pravo rusko irhovino po najnižji ceni. — Prodaja tudi vsakovrstno čevljsko orodje. — Izdeluje in prodaja najizvrstnejšo masl in lak za usnje. — Kupuje vsakovrstne živinske kože za stroj po najvišji ceni.

Slavno občinstvo uljudno vabi na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe.

Tudi priporoča najnovejša pnevmatična kolesa (biciklejne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.

Važno
za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljši in najcenejši šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in latovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravila v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko
v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tiskarna

družbe sv. Mohorja
se uljudno priporoča za natis-kovanje vizitnic, pismenih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Lepo posestvo

blizu mesta na Spodnjem Koroškem se čim preje prodá za 10.000 gld. Obsega 55 oralov zemljišče in nove hleve. Pri kupu zadostuje 5000 gld., če se ostala svôta zadostno zavaruje. Resne ponudbe naj se pošiljajo: **Juriju Lasnig** v Arleivesi, p. Velikovec.

Izgubila se je

jazbečarka (psica) rumenkaste barve, blizu Bilčovsa. Kdor jo je našel, naj jo oddá proti nagradi pri gosp. okr. lovcu **Ličarju** v Vetrinju.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini, trganju po udih, čutniški bolezni v zobeh in glavobolu se od prvih zdravniških veljav kot najboljši pripomoček priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljši zdravilo proti tem boleznim. Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštine prosto 1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,
Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorodje! Pošljite mi takoj dve steklenici Vašega izvrstnega zdravila, kterega ne morem pogrešati. Spoštovanjem **Chalzel N. Budimpešta, 24. maja 1896.**
Ker se mi je Vaš „Mirakulin“ dobro prilegel, pošljite mi takoj dve steklenici. Spoštovanjem **Fani Tuč** v Geviču, 8. junija 1896.
Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi pomaga za protin v nogah. **Ter. Jahoda** v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.

IVAN SCHINDLER
Izdelovavec strojev in naprav
Izdelava in popravila vsake vrste strojev in naprav. Izdelava in popravila vsake vrste strojev in naprav. Izdelava in popravila vsake vrste strojev in naprav.

Švicarska godbila,
pripoznana kot najpopolnejša vsega sveta, avtomati, godeče (igrajoče) torbe, stojala za smodke, švicarske hišice, albumi za fotografije, pisalna orodja, omarice za rokavice, težalniki za pisma, lonci za cvetlice, cigarnice, tobakire, pisalne mize, steklenice, vrčki, stoli itd. vse z godbo. Vedno najnovejše in najboljše, posebno pripravno za božična in novoletna darila priporoča

J. H. Heller v Bernu (Švica).
Kdor hoče pristno blago, naj se obrne naravnost na tu imenovano tovarno. Ceniki s podobami se pošljejo zastopnj.
28 zlatih in srebrnih kolajn in pohvalnih pisem.